

Belföldi hírek

bb.1.korszerűsítik a tanítóképzést

1/szö/gk/a/l a

1975. augusztus 4.

az utóbbi években a tanítóképzés tartalmi korszerűsítéséről folyó viták teljesen megértették a szakmai közvéleményben azt a felfogást, hogy a tanítóképzés céljának meghatározása, a képzés tartalma, sőt követelményrendszere is részben elavult: nem mindenben felel meg az általános iskolai alsó tagozati osztályok igényeinek. hogyan fogalmazzák meg az oktatási minisztériumban az ebből eredő feladatokat, mit tartalmaznak a korszerűsítési törekvések, - erről tájékoztatták az mti munkatársát.

- nagy a felelősségünk abban: hogyan változtassunk a képzés tartalmán és milyen irányban történjék a fejlesztés annak érdekében, hogy tanítóképzésünk korszerűbb legyen - hangsúlyozták a pedagógusképző osztály munkatársai. - a képzés tartalmának korszerűsítése összefügg a tanítóképző intézetek főiskolává szervezésének időpontjával.

az általános iskola alsó tagozati osztályaiban ma már az a gyakorlat - és ahol a négy osztály létezik, gyakorlatilag ez mindenütt megvalósítható - , hogy a tanítók között ésszerű munkamegosztás alakult ki, elsősorban az ugynevezett készségtár-
gyak - ének, rajz, testnevelés - oktatásában. a fejlesztés iránya tehát kézenfekvő. a pályára jelentkező fiatalok képességeinek és érdeklődésének megfelelő differenciáltsággal kell a tanítóképzés tartalmát fejleszteni.

/folyt.köv./

sd

bb.1./ korszerűsítik.....1.folyt./-a

ilyen módon teljes biztonsággal állítható, hogy a tanítóképzés magasabb színvonalú lesz, és jobban megfelel az általános iskola igényeinek. teljesen nyilvánvaló az is, hogy a tanító az a típusa a pedagógus-társadalomnak, akit megfelelően differenciált alapképzés után több irányban lehet munka melletti tanulásal továbbképezni, és alkalmassá tenni arra, hogy az általános iskola felsőbb osztályaiban is szakszerűen elláthassa bizonyos tantárgyak oktatását.

a tanítóképzés fejlesztésének részét alkotja az a törekvés is, hogy a képzés tartalmába beillesztjük az alapvető népművelési és könyvtárosi elméleti, valamint gyakorlati ismeretek körét. ez a törekvés egybevág azzal is, hogy a népművelők és a könyvtárosok képzését tanári szakokkal parosítva valósítják meg az egyetemeken és a tanárképző főiskolákon.

a konkrét elképzelések is körvonalazódtak a tanítóképzés differenciált fejlesztésére. erről - egyebek között - elmondották: a tanítóképzés időtartama változatlanul három év marad. erre a képzési időre olyan óratervet és tantárgyi szerkezetet alakítottak ki, amely valamennyi tanítójelölt számára egyformán kötelező. a képzésben részt vevő jelöltek képességeik és érdeklődésük szerint egyidejűleg két szakkollégiumot választhatnak. egyet pedig a népművelési és könyvtárosi szakkollégiumok közül, egyet pedig az orosz nyelv, az ének-zene, a rajz, a testnevelés és a pedagógiai szakkollégiumok közül. az orosz nyelv, az ének-zene, a rajz és a testnevelés kurzusa felkészít ezeknek a tantárgyaknak az általános iskola alsó tagozati osztályaiban való szakszerű tanítására. a pedagógiai szakkollégium az ifjúsági mozgalmi feladatokra, a napközi otthoni és a bentlakásos intézményekben végzett munkára készít elő. a népművelési ismeretek alkalmassá teszik a jelölteket a közművelődési intézmények különféle funkcióinak tiszteletdíjas mellékfoglalkozásként való elvégzésére. a könyvtáros szakkollégium az iskolai és a közművelődési könyvtári hálózat különféle munkaköreinek ugyancsak tiszteletdíjas, mellékfoglalkozásként való elvégzésére teszi alkalmassá a jelölteket.

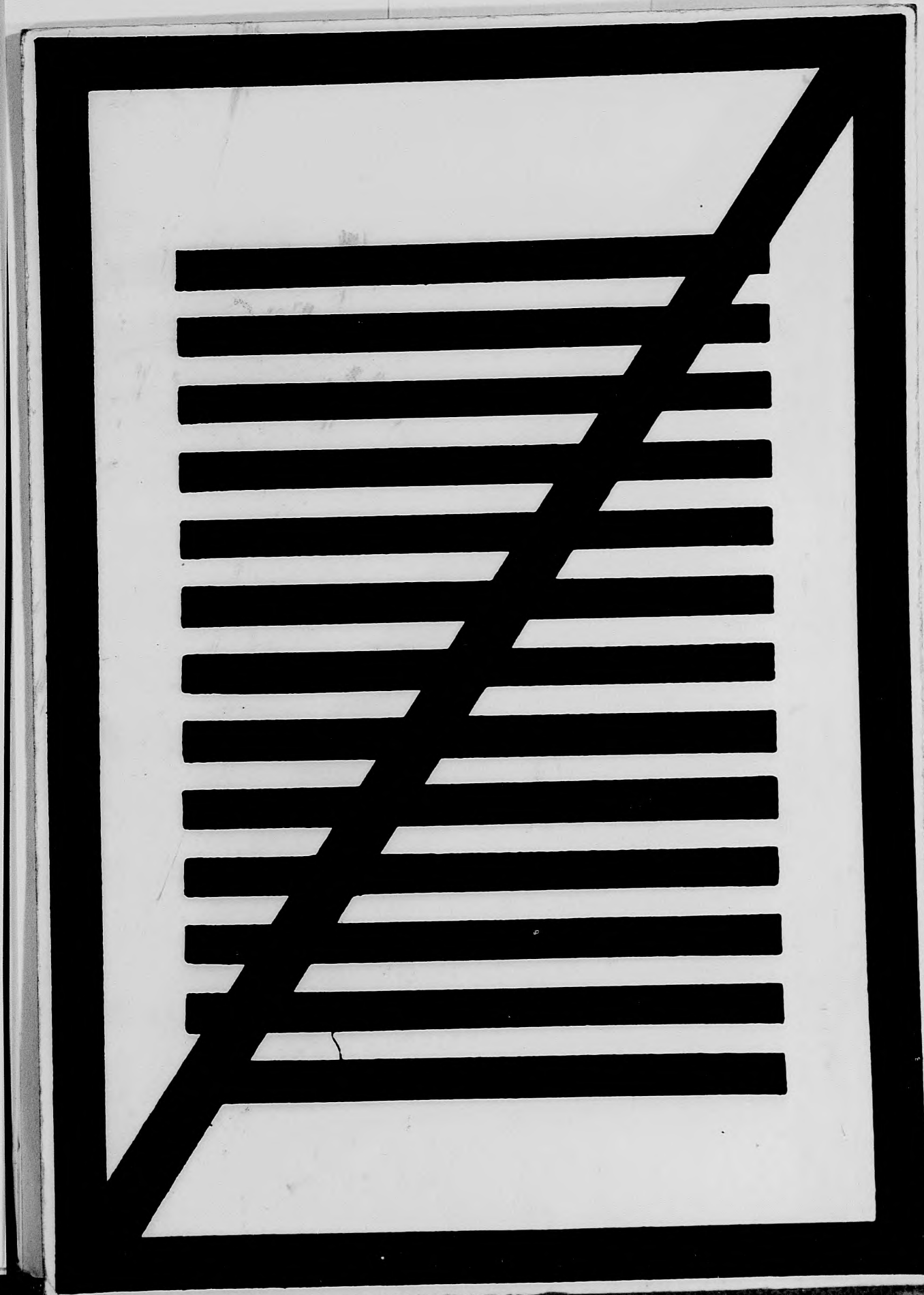
/folyt.köv./

Al

F!

Hiány

3. dd.

bb.2. föltérképezik budapest tizezer kilométernyi közműrendszerét

1/kg/gk/ie/a/-cz

1975. augusztus 4.

budapest közműhálózata - az elektromos és postakábelek nélkül - mintegy 10 ezer kilométer. ebben a föld alatti, gyakran kusza szövevényben nem könnyű eligazodniuk a kommunális szolgáltató vállalatoknak. ezért a fővárosi tanács megbízásából a geodéziai és kartográfiai vállalat föltérképezi a gáz-, a csatorna- és a távfűtővezetéseket.

a nagyszabású munka egy része elkészült: a 2500 kilométer hosszú gázvezetésekről pontos térkép áll már a gázművek rendelkezésére. ennek felhasználásával leegyszerűsödik, meggyorsul a vezetékcsere vagy a javítás, hiszen amíg korábban gyakran többször is le kellett ásni, hogy ráakadjanak a körülbelül két méter mélyen húzódó vezetésekre, ezentúl a térkép pontos utbaigazításul szolgál.

a kartográfiai vállalat munkatársai most a csatornázási és a távfűtő művek részére készít hasonló térképet. jelenleg az v. és a xiii. kerületben követik nyomon háztól házig a csöveket. a csatornánál ez gyakran meglehetősen bonyolult, ugyanis a betonból készült, föld alatt futó vezetéseket az elektromos műszerek nem érzékelik, nyomát vesztik. ezért előbb huzalt feszítenek ki a csatorna egy-egy szakaszán, s gyengeáramot vezetnek bele, ez utbaigazítja a felszínen műszerrel haladó geodétát. a munka előre láthatólag több évig is eltart.

a tervek szerint a vezetékutatás befejezése után egységes térkép készül, amelyen valamennyi közművet bejelölnék, s ennek segítségével a kommunális szolgáltató vállalatok még jobban összeegyeztethetik munkájukat, s egyszerűbb lesz a fejlesztést is megtervezni. /mti/

--

bb.3. legenda a nyulpaprikásról - a budapest filmstudio terveiről

1/ró/gk/h1/a/la

1975. augusztus 4.

a budapest játékfilmstudio hároméves fennállása alatt 27 rendező kapott lehetőséget elképzelései megvalósítására. a filmműhely ez évi tématerve is meglehetősen változatos, s a korábbi évekhez hasonlóan idén is bemutatkozik elsőfilmes rendező.

/folyt.köv./

- 4 -

bb.3.; legenda.....folyt./-a

lugossy lászló például megkezdte „azonosítás”, című filmjének forgatását. az 1947-ben játszódó izgalmas pszichológiai dráma főhősét madaras józsef alakítja. elkészült elek judit rendezői filmje, az „egyszerű történet”, amelyben a rendező, „istenmezeje”, című dokumentumfilmjének tapasztalatait dolgozta fel ugyanannak a filmnek a szereplőivel. a drámai cselekmény lényege és mondanivalója, hogy nem elég felszabadultan, felszabadult társadalomban élni, az egyénnek is cselekednie kell önmaga kiteljesítéséért. ősszel mutatják be a mozik bacsó péter szatirikus komédiáját, az „ereszd el a szakállamat”, című alkotást. a történet egy fontos találmány kiötlőjének személye körül bonyolódik, s közben bepillantást nyújt egy intézet belső életébe. a komédia a társadalmi igazságérzet, a demokratikus közszellem nevében szolgáltat igazságot.

októberben tüzik műsorukra a filmszínházak a gyöngyössy imre rendezésében és kabay barna forgatókönyve alapján készült „a várakozók”, című alkotást. az emberiség békevágyának emléket állító mű főszereplője törőcsik mari és a lengyel maya komarowska. utómunkálatainál tart rényi tamás, az idők kezdetén, című alkotása, amelynek alapjául hollós ervin novellája szolgált. a történet 1946 tavaszán a munkásosztálynak az új élet megindításáért vívott hősi harcát ábrázolja, ha józsef megjön, - ez a című kézdi kovács zsolt szerzői filmjének. a befejezéséhez közeledő alkotás - főszereplője ruttkai éva és monori lili - a fiuk illetve férjük hivatása miatt hosszú ideig egyedül élő munkásasszonyok társadalmi és erkölcsi problémáit tárgyalja.

bizonyára nagy érdeklődést vált ki a közönség körében a tersánszky józsi jenő azonos című kisregényéből készült „legenda a nyulpaprikásról”, az év második felében bemutatandó film rendezője kabay barna; a főszereplő gazsi alakját simion wojciech formálja. a napokban fejezi be a forgatást fejer tamás is. új filmjében „a fekete istván írásai nyomán készült”, ballagó idő, - ben egy serdülőkorú kisfiu nyári vakációját „meséli el”, a napokban kezdte meg „járvány”, című filmjének forgatását gábor pál rendező. a történet az 1831-es észak-magyarországi kolerajárvány s az azt követő lázadás történetét dolgozza fel. bán róbert rendező mikszáth kálmán, kísértet lublón, című regényéből készített forgatókönyvet. a szépebbé kisértet legendában jellegzetes mikszáthi módon bonyolódó cselekményt - bán róbert rendezésében - később kezdik forgatni. /mti/

--
- 5 -

bb.4. új könyv a kgst-ről

i/ró/be/hi/a/-cz

1975. augusztus 4.

a kossuth könyvkiadó gondozásában most jelent meg n.v. faggyejevnek kgst című könyve. a szerző - a kgst főtitkára - munkáját a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa fennállásának negyedszázados évfordulója tiszteletére írta. a mű áttekintést ad a szocialista országok kgst-n belüli együttműködésének történetéről, felvázolja a fejlődés távlatait, különös tekintettel a szocialista gazdasági integráció komplex programjának megvalósítására. a kötet utal a gazdasági szervezet létrejöttének körülményeire, céljaira és elveire, az olvasó megismerheti a kgst felépítését és kapcsolatát a nemzetközi szervezetekkel. a mű alapos ismereteket kínál az együttműködés egyes területeinek - a tervezési, a tudományos-technikai, a külkereskedelmi, a valutáris-pénzügyi együttműködésnek - a fejlődéséről, helyzetéről. különösen nagy érdeklődésre tarthatnak számot a kooperációval és a specializációval, valamint a hitelkapcsolatokkal foglalkozó fejezetek. a mű ezen kívül tömören ismerteti az egyes kgst országok gazdaságának mai, alapvető jellemzőit. a kötetet haszonnal forgathatja mindenki, aki a kgst együttműködés illetve a szocialista gazdasági integráció iránt érdeklődik. /mti/

--

bb.5. négyszáz esztendő ötösműhely - pécs középkori városközpontjának épületmaradványaira bukkantak a széchenyi téren

vid/a/-cz

1975. augusztus 4.k

pécs főterén, a széchenyi téren, középkori falak kerültek napvilágra. a gázművek munkásai vezetéképítés közben masszív falakra bukkantak, felfedezésükről értesítették a janus panonius muzeumot. kárpáti gábor régész megállapította, hogy pécs középkori városközpontjának gótikus épületeiről, illetve azok falmaradványairól van szó.

a széchenyi tér nyugati oldalán ásott 160 méter hosszú árok csaknem minden négyzetcentimétere egy-egy darabját tárta fel a régi pécsnek. a tér legmagasabb pontján római téglasírt találtak, benne egy bronzfibulát. a sír a belváros alatt húzódó római temetőhöz tartozott. a nagy lajos gimnázium előtt szépen rakott gótikus kőfalra bukkantak, amelyeket a xiii. században építettek. mellette egy kupalaku gabonásverem tárult fel, benne tömérdek kerámiatöredék, a kőfalnál régebbi időből. a széchenyi közben további két középkori fal húzódik. /folyt.köv./

- 6 -

bb.5./ négyszáz.....folyt./-a

az elefántos tömb előtt ugyancsak gótikus falat tártak fel. az ásatás során tíz darab középkori dénárt és egy török aranypénzt találtak. a legnagyobb szenzáció: a xvi. századi ötvösműhely, amely pécs régi főterén működött. a bronzból készült selejtványok mellett finoman megmunkált csontok és kavicsok kerültek elő, ezeket is ékszerként viselték. az elhagyott javak és az égett rétegek arról tanuskodnak, hogy háborus pusztítás következtében semmisült meg az épület, amelyben az ötvös lakása és műhelye volt.

kárpáti gábor a középkori falmaradványokról készített vázlatot összehasonlította a józsef nádor császári tiszttal 1687-ben - a török hódoltság utáni időben - készült várostérképpel, kiderült, hogy a nádor-féle térképen még szerepelnek a hatalmas épület-tömbök, ami arra vall, hogy a török fenntartotta, sőt valószínűleg használta is a gótikus házakat. a xviii. és a xix. században a tudatos városrendezés során bontották le a nagyértékű régi épületeket. ezáltal a főtér kitágult és új alakot kapott.

a pécsi széchenyi tér kőburkolata alatt húzódó középkori falakat mielőtt a gázcsöveket elhelyezik és az árkokat betemetik régészileg dokumentálták. /mti/

--

bb.6. terhességmegszakításoknál is kötelező lesz a vércsoportvizsgálat - új jogszabály a születendő gyermek egészségének védelmére

i/mir/zsu/hi/a/la

1975. augusztus 4.

a közeljövőben új rendelet jelenik meg a születendő gyermekek egészségének fokozottabb védelme érdekében. a jogszabály értelmében - az eddigiektől eltérően - minden rh-negatív vércsoportba tartozó nő számára valamennyi szülészeti esemény alkalmával kötelezővé teszik az úgynevezett anti-d immuno-gammaglobulin védőoltást.

ismeretes, hogy a vércsoportok felfedezése óta valamennyi / a nulla, az a, a b és az ab/ fővércsoportba tartozó személy vérszűrés alapján - két további, pozitív és negatív alcsoportba sorolható. súlyos betegség, vagy sérülés esetén ez az rh-negatív vércsoportba tartozók számára veszélyt jelent: ha ugyanis vérátömlesztés alkalmával nagyobb mennyiségű rh-pozitív vért kapnak, szervezetükben a meginduló ellenanyag-reakció során vérrögösödés alakul ki, amely kritikus esetekben halált is okozhat. /folyt.köv./

- 7 -

bb.6./ terhességmegszakításoknál.....folyt./-a

az rh-negatív vércsoportba tartozó nők születendő gyermekét hasonló veszély fenyegeti. a terhesség alatt ugyanis a pozitív vércsoportba tartozó magzat eltérő tulajdonságu vörösvérsejtjei könnyen bekerülhetnek az anya szervezetébe, amely ezekkel szemben azonnal megkezdi az ellenanyag termelését. ilyenkor még nem történik semmi különös: klinikai tünetek sem mutatathatók ki, csupán az alaposabb laboratóriumi vizsgálat igazolhatja az ellenanyag-képződés megindulását. mindez elsősorban a következő és az azutáni terhességekre jelent veszélyt, amikor az anya méhében újabb pozitív vércsoportu magzat indul fejlődésnek. az anya szervezete ekkor a már korábban kialakult immunitás alapján „védekezik”, a számára idegen, rh-pozitív vörösvértestekkel szemben. a következmény: rendszerint spontán vetélés, koraszülés vagy az, hogy torz magzat születik, illetve az anya halott gyermekek hoz a világra. ennek a súlyos veszélyekkel járó immunreakcióknak a kialakulását kívánják megelőzni az új rendelettel, amely kötelezővé teszi a védőoltásokat. szüléskor, valamint a koraszülések és a művi terhességmegszakítások alkalmával a vakcina eleve megakadályozza az anya szervezetében az ellenanyag képződését, s így a következő terhességek és szülések során már nem kell hasonló veszéllyel számolni.

a jogszabály népesedéspolitikai szempontból is jelentős, hiszen az egészségügyi statisztikák adatai szerint minden 100 nő közül 15-en rh-negatív vércsoportba tartozik, akik védőoltás nélkül legfeljebb egyetlen egészséges gyermeknek adhatnának életet. a terhességük megszakítását kérő nők számára sem jelent azonban kétséget az új előírás betartása; a rendelet alapján ugyanis a vizsgálatot és az esetleges oltást úgy kell elvégezni, hogy a terhesség megszakítása az engedélyezett határidőn belül mindenképpen megtörténhessék. /mti/

--

- 8 -

bb.7. avar falut tárnak fel szekszárd határában

vid/kz/ra cz

1975. augusztus 4.

befejeződött a szekszárd határában a tavaly és az idei nyáron feltárt nagy avar temető falujának úgynevezett szondázójellegű, kutató ásatása. dr. rosner gyula, a szekszárdi balogh ádám múzeum régésze - diákok közreműködésével - több házat tárt fel az elmúlt századok során mélyen a föld alá került településen, amelyet feltehetően az időszerűségünk 630. éve után kezdtek építeni.

a kárpát medencében nagy ritkaság az olyan felfedezett avar falu, ahol a temető és a település együtt van. hazánkban csak mohács-feketekapunál és most szekszárdnál bukkantak ilyen „együttesre”, a szekszárdi avar temető szegélyében közben újabb sírokat is felfedeztek, s ezekkel együtt 786 sirt tártak fel összesen. az utolsó sírokban a jelek szerint az avar vezető nagycsaládja nyugodott. sírjukból - bár hajdan kirabolták - nagyon szép arany ékszerek: arany lószerszámveretek és lemezrozetták, vésett, aranyozott korongfibula, valamint vas kengyelek és zablák is előkerültek.

az avar falut a magyar tudományos akadémia és a tolna megyei tanács anyagi támogatásával a következő öt évben teljes egészében feltárják. /mti/

--

bb.8. egyiptomi művészet - a berlini muzeum vendégkiállítása budapesten

i-me/tr/hi/ra la

1975. augusztus 4.

a berlini egyiptomi muzeum és a szépművészeti muzeum egyiptomi osztálya között fennálló jó kapcsolat eredménye az a reprezentatív kiállítás, amely október elején nyílik meg budapesten, a berlini muzeum gyűjteményéből. először 1963-ban rendeztek ilyet: akkor több mint 100.000-en csodálták meg a mintegy 200 egyiptomi remekművet. ezuttal jóval több - 431 egyiptomi műkinccsel ismerkedhet meg a budapesti közönség az időszerűségünk előtti negyedik évezredtől, az időszerűségünk utáni második évszázadig terjedő időszak emlékeivel. a muzeum márványcsarnokában, előterében és két nagy termében láthatók lesznek majd többek közt festett edények, ékszerek, óbirodalmi domborművek, sírdomborművek - amelyek előkelő sírok falait díszítették - sírkamrák bejáratai:

/folyt.köv./

-9-

bb.8. / egyiptomi . . . folyt./ra

az új birodalom emlékei közül hatsepszut királynő szfinx szobrának első része, továbbá király-szobrok, előkelő tisztviselők szobrai, családi szoborcsoportok, nagyméretű sírkövek, isten- és istennő szobrok, közöttük oroszlánfejű istennőnek mintegy két és fél méteres fekete gránit szobra - karnakból.

a kiállítás legkiemelkedőbb emlékcsoportja az eretnekfáraó ekhnaton és felesége, nophretete szobrai, portréi, az udvari előkellőség stukkó-portréi.

a késői kor és a görög-római kor emlékei között mumiakoporsók és mumiák, festett halotti diszek, mumia-portrék keltenek bizonyára nagy érdeklődést. helyet kapnak a kiállításon ősi szerszámok, orvosi műszerek, kozmetikai és piperecikkek, ékszerek, s az egyiptomiaknál nagy szerepet játszott halotti kultusz emlékei. a hieroglif és hieratikus feliratokkal, valamint festett ábrázolásokkal díszített valódi papiruszok, az ugynevezett halottak könyve, s a nap alvilági utját bemutató papirusz - terjedelme 7 és fél méter - az egyiptomi művészetről, államszervezetről, gazdasági életről vallanak a látogatóknak. /mti/

--

-10-

bb.9. zajlik a cipőbörze - a jövő évi választékos ruházati ellátás előkészületei

t ol/tr/p ie -cz

1975. augusztus 4.

a múlt év őszi bnv tapasztalatai alapján a könnyűipar vezetői úgy döntöttek, hogy az iparvállalatok és a kereskedelem jövő évi ellátást biztosító tárgyalásaira még a vásár előtt megfelelő fórumot biztosítanak. a könnyűipari gyárak, üzemek ugyanis még a nagyarányú részvétel ellenére sem tudták a bnv-n termékválasztékuk teljességét felvonultatni. ezért rendezték meg az ágazati börzék sorát, amelyek már a nyár közepén megkezdődtek, s szeptember végéig tartanak.

a sorozatot a cipőipar egységes börzéje nyitotta, amelyen kísérletképpen először valamennyi termelő felvonultatja 1976 első felére kínált modelljeit, összesen csaknem 2000 fazon. az elmúlt napokban például a tiszta, illetve a szombathelyi cipőgyár termékeiről tárgyaltak jó eredménnyel a kereskedelem képviselőivel, ezen a héten pedig az alföldi, valamint a duna cipőgyár börzéje kerül sorra.

az eddigiekhez hasonlóan még a bnv előtt, szeptemberre tervezik a gyapju-és méteráru börzét. ilyen módon a budapesti nemzetközi vásáron az ipar és a kereskedelem már képet tudnak adni arról, hogy egyeztető tárgyalásaik nyomán milyen újdonságok forgalombahozatalára számíthatnak a vásárlók.

az ipar és a kereskedelem szakemberei ilyen módon - az előztes börzéknek köszönhetően - az őszi vásáron több időt fordíthatnak majd a keretszerződésekre, az esetleg még hiányzó mennyiségek lekötésére, illetve a szükséges kapacitások megteremtésére, valamint az importlehetőségek felvonultatására. egyébként a korábbinál aktívabb piaci munkára készülnek fel a ruhaiparban érdekelt külkereskedelmi vállalatok is; a helyszínen információs irodát tartanak fenn és mind a kiállítások, mind pedig székházukban felkészülten várják majd külföldi üzletfeleiket. /mti/

bb.10. élelmiszeripari gépujdonságok az agromasexpo-ra -150 külföldi üzletembert vár a komplex

i sz/tm/p ie -cz

1975. augusztus 4.

a mezőgazdasági és élelmiszeripari berendezéseket exportáló, illetve importáló komplex külkereskedelmi vállalat összegyűjtötte az augusztus végén nyíló agromasexpo kiállításon részvevő hazai gyártó vállalatok jelentkezéseit, meghívókat küldött szocialista és tőkés partnereinek.

/folyt köv ./
7.35/p

-11-

glog

bb.10. élelmiszeripari ....folyt/p

az agromasexpo-n a komplex közreműködésével többek között a mezőgép tröszt vállalatai, az élgép, az mmg, a bmg/, valamint a láng gépgyár, a bábolnai mezőgazdasági kombinát és az agárdi agrokomblex mutatja majd be legújabb gyártmányait. a tej- és sajtipari, a sütőipari, az élelmiszer-csomagoló és töltő gépsorokon kívül a talajműveléstől a betakarításig szinte minden mezőgazdasági géptípusból láthatók lesznek a legkorszerűbbek. az eddig összesített jelentkezések alapján már nyilvánvaló, hogy jónéhány újdonságot is kiállítanak a vállalatok. az élgép például a sütőipari kutató intézettel közösen kifejlesztett ftk-d 800 típusu tészta készítő vonalat mutatja be. a gép a korábbiaknál nagyobb teljesítményű, kovász nélküli eljárással, intenzív dagasztással jobb minőségű kenyér és fehértermék-tésztát állít elő. a komplex megismerteti majd a látogatókkal azokat a gépeket is, amelyek kgst vagy tőkés partnerekkel szakosodás alapján, illetve kooperációban készülnek.

a komplex meghívására több mint 150 külföldi üzletembert, szakembert várnak budapestre. a legtöbben a szocialista országokból, valamint az nszk-ból és angliából érkeznek. sok szakembert hívtak meg olyan tőkés országokból is, mint például dániából és hollandiából, amelyek az utóbbi időben érdeklődést tanúsítanak a magyar mezőgazdasági gépek iránt, vásárolni kívánnak belőlük. a magyar külkereskedelmi vállalat üzletkötői pedig ezekben a hetekben kapcsolatba lépnek a kiállításon résztvevő, mintegy félszáz külföldi cég képviselőivel, hogy a vásáron már konkrét üzletekről tárgyalhassanak./mti/

-. -

bb.11, új kenyérgyár épül debrecenben

vid/p -cz

1975. augusztus 4.

debrecen legkorszerűbb és legnagyobb kenyérgyárát építi a hősök útján a hajdu megyei állami építőipari vállalat. 88 millió forintba kerül az új létesítmény, amelyhez nagyon sok előregyártott házigyári elemet is felhasználnak. naponta - két műszakban - 48 tonna kenyeret sütnék majd az új üzemben. a korszerű berendezés lehetővé teszi, hogy az összes munkát 50 dolgozó el tudja látni. a sütőipari rendszerekbe kerülő lisztből ugyszólván emberi kéz érintése nélkül sül kenyér. a tervek szerint 1977. augusztus 20-ára adják át rendeltetésének az új debreceni kenyérgyárat./mti/

-. -
-12-

7.40/p

g1rg

bb.12. termelési rendszerekben egyesülnek az állattenyésztők -
ujabb rendszereket hagyott jóvá a mém

i jf/zsu/p ie -cz

1975. augusztus 4.

idén félmillió hektáron gazdálkodnak növénytermesztési rendszerekben az üzemek. a kedvező tapasztalatok alapján sorra alakulnak meg az állattenyésztési termelési rendszerek is. a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter nyolc újabb rendszert hagyott jóvá, ezzel számuk 10-re nőtt.

az együttműködő termelők abból indultak ki: - a gyorsított intenzív fejlesztéssel kapcsolatos költségek az állattenyésztés legtöbb ágazatában meghaladják egy-egy üzem lehetőségeit. ezért szükség van a termelők összefogására, a széleskörű integrációra, amely biztosítja a maximális üzemi és ágazati jövedelmet. az állattenyésztési termelési rendszerek a vállalati kategóriába tartoznak, létesítésüket - a növénytermesztőkhöz hasonlóan - a mezőgazdasági üzemek, közös vállalkozások és a feldolgozó vállalatok egyaránt kezdeményezhetik.

a kialakult gyakorlatnak megfelelően a rendszerek önálló működését és a tagként résztvevő gazdaságok tevékenységének koordinálását az ugynevezett rendszergazda - egy-egy állami gazdaság vagy termelőszövetkezet - biztosítja, amely kidolgozza, és a partnerüzemek adottságaira alkalmazza a korszerű eljárásokat, módszereket. a rendszert vezető gazdaság szaktanácsadást nyújt, szakmai képzést és továbbképzést tesz lehetővé a gazdaságok számára, az üzemben pedig megszervezi az eszközök helyes felhasználását, valamint az üzem működéséhez szükséges állatállomány és a gépek beszerzését. a partnerüzemek ugyanakkor kötelezettséget vállalnak arra, hogy betartják a rendszer gazdája által előírt technológiát, korszerű munkaszervezetet alakítanak ki, továbbá biztosítják a termelés folytatásához szükséges pénzügyi fedezetet.

a rendszergazda a közös termelési érdekeket elősegítő szolgáltatásokért a tisztas anyagi haszon erejéig térítési díjat számít fel, ennek mértékében az együttműködő felek szerződésben állapodnak meg.

/folyt köv ./
7.45/p

-13-

g20g

bb.12. termelési....folyt/p

az országban működő állattenyésztési termelési rendszerek komoly gazdasági erőt képviselnek. a hszv marhahus-termelési közös vállalkozásnak mintegy 130 taggazdasága van, az agrokompex tejtermelési rendszeréhez eddig mintegy 15 üzem csatlakozott. egyre meghatározóbb szerepű a sertéshizlalásban az isv közös vállalkozás 110 gazdasága, és szívesen csatlakoznak a termelők a ka-hus husmarha tenyésztői; az agrokompex hussertés-tartási; valamint a bábolnai sertéshus termelői rendszerhez is. mintegy 250 gazdaság vesz részt a humniahibrid broiler-csirke rendszerben. figyelemreméltó gazdálkodási sikereket ért el a bólyi étkezési tojás termelési, a palotási kacsatermelési, a bikali házinyultermelési rendszer, a bennük tömörülő gazdaságok nagy mennyiségű áru szállításával járulnak hozzá a lakosági ellátás javításához.

a termelési rendszerekhez csatlakozó gazdaságok intenzív fejlesztésre kötelezték el magukat. az üzemi korszerűsítés ütemét természetesen a meglévő lehetőségeik is meghatározzák, ezért termelési színvonalukban még különbségek mutatkoznak. fejlesztési, szakmai elképzelések azonban már egyre egyen-
tetűbbek, s valamennyi üzem korszerűsítési programját az intenzív állattenyésztésre való törekvés jellemzi./mti/

--

bb.13. rendőrségi hírek

s/a/hgy

1975. augusztus 4.

kecskemét határában steiner alois 32 éves gépjármű-vezető, csehszlovák állampolgár nem az ut-és a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel, figyelmetlenül vezette a mikrobuszt, s elütötte a vele szemben az ut baloldalán a kerékpárját toló két gyalogost, akik közül gyöngyösi béla 52 éves asztalos, a helyszínen meghalt, a másik gyalogos könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat szakértő bevonásával folyamatban van.

kecskemét külterületén denev nikolov 35 éves bolgár állampolgár személygépkocsijával szabálytalanul előzés közben össze-
ütközött egy másik személygépkocsival, amelyet déri jenő 62 éves nyugdíjas, budapesti lakos vezetett. a baleset következtében a bolgár gépkocsiveető a helyszínen, a magyar pedig kórházba szállítás után halt meg. a bolgár gépkocsi utasai közül deneva veszelinka 31 éves háztartásbeli, bolgár állampolgár életveszélyes, denev nikolov, totju 11 éves bolgár gyermek súlyos, a magyar gépkocsi utasai közül déri jenőné 53 éves háztartásbeli, budapesti lakos és fárth krisztina 7 éves, budapesti gyermek súlyos sérülést szenvedett. a sérülteket kórházba szállították.
/folyt.köv./

- 14 -

10.00/a

10k0g

bb.13./ rendőrségi.....folyt./-a

nógrád megyében borsosberényben agárdi gábor 18 éves szerelő, drégelypalánki lakos segédmotoroskerékpárján szabálytalanul árut szállított, miközben figyelmetlen vezetés közben áttért a baloldalra és összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsival. agárdi gábor a helyszínen meghalt.

jászberény külterületén dr. imre béláné 52 éves laboráns budapesti lakos személygépkocsijával figyelmetlen vezetés közben összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsival. a baleset következtében dr.imre béla 60 éves műszaki előadó olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. dr. imre bélánét súlyos, életveszélyes, a másik személygépkocsi vezetőjét és két utasát könnyű sérüléssel szállították kórházba.

tószegen kovács lászló 20 éves autószerelő szolnoki lakos édesapja személygépkocsijával gyorsajtás, figyelmetlen vezetés közben az árokba borult. kovács lászló a helyszínen meghalt. a gépkocsi utasát, bálint endre 20 éves főiskolai hallgató, szolnoki lakost életveszélyes állapotban szállították kórházba.

nyiradony határában a kombájnnal végzett cséplésnél segédkező cséplőnél segédkező barnác András 24 éves lakatos nyiradonyi lakos, miközben a gép elkapta és olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítására vizsgálat indult.

szolnok megyében ujszászi lakásán a mellékhelyiségbe áramot vezetett lévai sándor 25 éves lakatos, miközben halálos áramütést szenvedett./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb.4-es/ új könyv..../1.bek.2. sorában a szöveg:

.... a szerző - a kgst titkára - munkáját.....

/mti/

--

10.20/a

- 15 -

10k0g

bb.14. megnyílt a közgazdasági nyári egyetem

me/be/a/hgy

1975. augusztus 4.

hétfőn a marx károly közgazdaságtudományi egyetem nyelvi intézetében megnyílt a tit és az egyetem rendezésében a közgazdasági nyári egyetem. megnyitó beszédet dr.vonsik gyula, a tudományos ismeretterjesztő társulat főtitkára mondott, majd dr.hetényi istván, az országos tervhivatal államtitkára a magyar népgazdaság helyzetéről és fejlesztésének irányáról tartott előadást.

a kéthetes nyári tanfolyam hallgatói - hazai és számos más országból érkezett közgazdászok, üzletemberek, üzemi- és pénzügyi szakemberek - megismerkednek hazánk gazdaságpolitikájával és irányítási rendszerével. előadásokat hallgatnak a többi között a magyarországi életszínvonal-politikáról, a fővárosi agglomeráció gazdasági problémáiról, a jövedelemszabályozásról, a vállalati gazdálkodásról, a szocialista nagyvállalatok korszerű igazgatási módszereiről. a hallgatók felkeresik a magyar kereskedelmi kamarát és a magyar tudományos akadémia közgazdaságtudományi intézetét is./mti/

..-

bb.15. halálos áramütés

gg/a/hgy

1975. augusztus 4.

budapesten a savoy bárban gitározás közben halálos áramütés érte szélesi józsef 47 éves zenész, budapesti lakost, az országos szórakoztató zenei központ dolgozóját. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított./mti/

..-

bb.16. bikával karambolozott

vid/kz/a/hgy

1975. augusztus 4.

nem mindennapi karambol történt vasárnap a győr-sopron megyei bonyrétafalva községben. felesí jános, a győr-sopron megyei idegenforgalmi hivatal gépkocsivezetője - saját gépjárművét vezetve - a falun átvezető főútvonalon egy 5 mázsás bikával ütközött össze. a kocsi alaposan megsérült, a kocsiban ülő felesí jánosnak is feleségének és gyermekének azonban nem történt baja. hasonló karambol emberemlékezet óta nem történt győr-sopron megyében. a háztájiban tartott bika olyan váratlanul rohant ki a főútvonalra, hogy a hivatásos gépkocsivezető nem tudta kikerülni. /mti/

11.05/a

- 16 -

11ko g

bb.17. fejér megyében befejeződött a gabona aratása

vid/kz/a/hgy

1975. augusztus 4.

fejér megyében vasárnap estére befejeződött a kalászosok aratása. a megye termelőszövetkezetei és állami gazdaságai összesen 90 ezer hektárról takarították be a gabonát, s ebből csaknem 75 ezer hektár buza volt. a betakarítást megnehezítő esőzések késedelmet okoztak a járulékos munkában is. a szalma lehuzása, bálázása és kazlázása, továbbá a tarlóhántás nagyrészt csak ezen a héten kezdődik. a gazdaságok a tervezettnél több másodvetést kezdenek, a kalászosok helyét rövid tenyészidejű kóléssel és moharral hasznosítják újra./mti/

..-

bb.18. népviseletbe,, öltöztetett,, agyagbabák

vid/kz/a/hgy

1975. augusztus 4.

népviseletbe öltöztetett agyagbabák készítését kezdte meg a kaposvári agyagipari háziipari szövetkezet. az alig tíz centiméter nagyságú bábuk egy-egy somogyi tájegység, község népviseletéből adnak izelítőt. a népművészeti tanács is elfogadta az első kilenc pár tervét, amely ezuttal attala, karád, vízvár, buzsák, berzence, potony, szulok, csököly és török-koppány népviseletét képviseli.

a terveket csikvár józsef készítette, aki több éves kutatómunkáját hasznosította a kivitelezésnél. jövőre már miklósi, somogyacsi, somogyegresi, bedegkéri és a vörsi népviseletbe,, öltöztetett,, agyagbábupárokot szállít a kereskedelemnek a szövetkezet./mti/

..-

bb.19. ismét megnyitották a szegedy róza házat

vid/kz/a/hgy

1975. augusztus 4.

badacsonyan több hónapos szünet után hétfőn ismét megnyitották a szegedy róza házat. az épületet belsőleg felújították. továbbra is késik azonban balatonfüreden a jókai emlékház megnyitása. ezt előreláthatólag csak szeptembertől látogathatja a közönség./mti/

..-

11.35/a

- 17 -

11ko g

bb.20. újra vetnek a maros hullámterében

vid/p kz hgy

1975. augusztus 4.

makónál, a maros hullámterében lévő több mint 600 kiskertet művelnek. ezeket valóságos sivataggá változtatta az eddigi legmagasabb áradás után lerakodott homok- és iszaptömeg. a talajt felszikkadás után elegyengették és újból bevetik. olyan rövidtenyészidejű növények, főként zöldségfélék magja kerül a földbe, amelyek termését még az ősszel felszedhetik. a maros menti kiskertek fontos szerepet töltenek be a város lakosságának zöldség- és gyümölcscellatásában. a kipusztult gyümölcsfák helyére később ujakat telepítenek. a legjobban tűrték az elemi csapást az alma- és a körtefák. közülük a magasabbak koronáját nem borította el a víz. a nagyobb, erősebb fákon beért gyümölcsöket a levonult árhullám után már le is szedték./mti/

--

bb.21. 150 millió köbméter vizet „csapoltak„ a balatonból

vid/p kz hgy

1975. augusztus 4.

hétfő reggel siófoknál lezárták a sió csatorna zsilipjeit. véget ért az utóbbi évek leghosszabb vízeresztése: 59 napig „csapolták„ a balatont.

a vízügyi szervek eredetileg június 20-ig tervezték a sió csatorna zsilipjének nyitvatartását, s mintegy negyven millió köbméterrel kívánták apasztani a tavat. a rendkívüli időjárás - a nagymennyiségű csapadék - miatt azonban nem lehetett a tervezett időben lezárni a zsilipeket. a számítások szerint két hónap alatt mintegy 150 millió köbméter vizet engedtek le a balatonból a dunába. ezzel mintegy 25 centivel kellett volna süllyedni a tó vízszintjének. a tényleges csökkenés azonban csak 5 centiméter, mert az időközi esőzések, a zala folyó és a patakok gazdag vízhozama hosszú ideig pótolta a sión lefolyó mennyiséget. a balaton vízszintje jelenleg a megengedett felső határ közelében van. a szakemberek számítanak azonban az „égi szivattyúra„ amely meleg időben naponta 4-5 millió köbméterrel is apaszthatja a tavat. újabb jelentősebb esőzések esetén még így is megtörténhet, hogy rövidesen ismét zsilipnyitásra kényszerülnek a vízügyi szervek./mti/

--

12.00/p

-18-

12²⁵g

bb.22. ifju munkás napok hajdu-bihar megyében

vid/kz/a/hgy

1975. augusztus 4.

a debreceni máv járműjavító nagytermében nyitották meg hétfőn a hagyományos hajdu-bihar megyei ifjúsági napokat. milbik kálmán a kisz megyei titkára 44 ezer fiatal nevében köszöntötte a megnyitó résztvevőit. elmondotta többek között az idei ifjúsági napok politikai, kulturális és sport rendezvényeire több mint háromezer fiatalt várnak./mti/

--

bb.23. nyári színház az antik szentélyben - megkezdődtek a próbák a szombathelyi izeumban

vid/kz/a/hgy

1975. augusztus 4.

megkezdődtek a próbák hétfőn szombathely világhírű római kori isis szentélyében, amely immár tizenharmadik alkalommal nyári színházként fogadja a hazai és a külföldi művészetkedvelő közönséget. az augusztus 8-20 közötti savaria ünnepi napok programjaként két este az isis kultuszt megelevenítő mozart opera - a varázsfuvola - hangjai csendülnek fel ismét az antik környezetben, amely egyúttal természetes díszletül is szolgál a dalműhöz. a huszár klára rendezte opera idején bemutatóján a berlini staaysoper három tagja éneklő a vezető szerepeket. a varázsfuvolát augusztus 9-én és 10-én hallhatja a közönség.

--

a hagyományos varázsfuvola mellett minden évben egy-egy bemutatót is tartanak szombathelyen. az idén augusztus 15-én és 16-án shakespeare - galt madcernet: veronai fiúk című musicalja az újdonság. a világ számos színpadán sikert aratott zenés darabot először adják elő hazánkban./mti/

bb.25. olvasótábor tanyai kisiskolásoknak

vid/kz/a/-cz

1975. augusztus 4.

az idei nyáron immár másodízben adott otthont ifjúsági olvasótábornak a kállósemjéni tanyai diákotthon. a hétfőn megnyitott táborban ezúttal 41, tanyán élő általános iskolás ismerkedik az irodalommal, a művészeti ágakkal, az olvasással - mindezek megszerettetéséhez, az olvasótábor sikeréhez írók, költők, népművelők, képzőművészek is hozzájárulnak./mti/

--

12.20/a

- 19 -

12⁴⁵g

bb.24. a közúti közlekedés biztonságáról tárgyalt a vas megyei tanács vb

vid/kz/a/-cz

1975. augusztus 4.

a közúti közlekedés biztonságáról tárgyalt hétfői ülésén szombathelyen a vas megyei tanács vb. az ülésen többek között megállapították, hogy a közúti közlekedés hátrányos és kedvező hatásai egyre erőteljesebben jelentkeznek a mindennapi életben. vas megyében az elmúlt öt évben a közúti személy- és áruszállítás, s a gépjármű állomány is ugrásszerűen emelkedett. növekedett az utak telítettsége, annak ellenére, hogy az utépítések és korszerűsítések az országos átlagon felül alakultak.

egyre több gondot okoz a tömegközlekedés lebonyolítása, egyre több a baleset. a sérüléssel járó balesetek 82,7 százalékát járművezetők okozzák. a balesetek zömét a gyorsjárat, a szabálytalan előzés, az áthaladási elsőbbség szabályainak megszegése idézi elő. ezenkívül minden negyedik, ötödik baleset létezőjében közvetve vagy közvetlenül szerepet játszik a szeszital fogyasztás.

a közúti közlekedés fejlődésével párhuzamosan fokozták a megyében a felvilágosító, balesetmegelőző munkát. nagymértékben elősegítették az általános-és középiskolai kresz oktatás megszervezését is. e mellett nagy hangsúlyt kapott az ülésen, hogy a közúti közlekedés rendjének fenntartása csupán hatósági intézkedésekkel, csak hatósági apparátussal nem oldható meg.

a megye uthálózata - mutattak rá a továbbiakban - az elmúlt időszakban jelentősen javult. megnövekedett a főközlekedési utak teherbírása. a közutak burkolatszélessége azonban még nem mindenütt felel meg a követelményeknek. a balesetveszélyes vasúti átjárók közül öt év alatt 170-et szüntettek meg. ez év végéig valamennyi főközlekedési utat korszerű, fényvisszaverős közúti jelző és utasítást adó táblával látják el. az országos főútvonalak községi belterületi szakaszai mentén megyei központi hitelből támogatták a járdaépítést./mti/

--

12.35/a

- 20 -

12/30

bb.26. magyar tanulók sikerei a ii. nemzetközi orosz nyelvi olimpián

mm/zs/a/-cz

1975. augusztus 4.j

az orosz nyelvet és irodalmat tanító tanárok nemzetközi szövetsége három évenként nemzetközi olimpiát rendez az orosz nyelvet idegen nyelvként tanuló diákok számára. a moszkvában 1975 július 20-28 között megtartott ii. nemzetközi orosz nyelvi olimpián 27 országból összesen 152 tanuló vett részt két csoportban: általános iskolai és középiskolai fokozatban. beszélgetéssel, ismeretlen szöveg elolvasásával és értelmezésével, versmondással és országismerettel összesen legfeljebb 150 pontot szerezhetett egy-egy versenyző. a 140 pont feletti teljesítményt aranyéremmel - a 130 pont felettit ezüstéremmel - a 120 pont felettit bronzéremmel jutalmazta a nemzetközi zsüri. a többi részvevő oklevelet kapott.

házákat mind az általános iskolai, mind a középiskolai fokozatban 6-6 versenyző képviselte. közülük az általános iskolai fokozatban aranyérmet nyert karsai eszter/kaba, kossuth utca 2. számú általános iskola, tanára: csukás béliáné/, ezüstérmet glódy andrea/miskolc, fazekas utca 8. számú általános iskola, tanára: dr.ortutay miklósné/, bronzérmet szalóky melinda/ eger, felszabadulás tér 14 számú általános iskola, tanára: dr.szücs lászlóné/, és erdélyi endre/battonya, hunyadi utca 54 számú általános iskola, tanára: lendvai béliáné./

a középiskolai fokozatban aranyérmet nyert monori rózsza /monor, józsef attila gimnázium, tanára: pleszkán frigyessné/ és stadler katalin/ debrecen, tóth árpád gimnázium, tanára: magi istván/, ezüstérmet sebestyén csilla/ eger, dobó istván gimnázium, tanára: komjáti margit /, bronzérmet szabó katalin/ budapest, berzsenyi dániel gimnázium, tanára: szilágyi imréné és sankó gyula/, szolnok, verseghy ferenc gimnázium, tanára: szép ferencné./mti/

--

12.40/a

- 21 -

1300

bb.27. dél-vietnami sebesültek

g/zs/a/-cz

1975. augusztus 4.

16 főnyi csoportja utazott haza gyógyultan hétfőn hazánkból. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren a magyar szocializációs bizottság képviselői búcsúztatták. jelen volt Nguyen Phu Soai, a dél-vietnami köztársaság rendkívüli és meghatalmazott budapesti nagykövete. /mti/

--

bb.28. a szovjetunió központi népi ellenőrzési bizottsága

s/zs/a/-cz

1975. augusztus 4.

elnökének meghívására dr. dabronaki Gyula államtitkár vezetésével hétfőn a szovjetunióba utazott a központi népi ellenőrzési bizottság küldöttsége. /mti/

--

bb.29. időjárásjelentés

a/-cz

1975. augusztus 4.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 4-én hétfőn 13 órakor:

szárazföldünk középső területei fölött magas nyomású képződmény helyezkedik el. hatására nyugat-európában az elmúlt napon igen meleg, jobbára száraz idő volt. a kora délutáni órák hőmérséklete pl.: párizsban 34, Londonban 31 fokot ért el. ugyanakkor kontinensünk keleti felén északi áramlással továbbra is kissé hűvös légtömegek áramlanak dél felé. ezekből egy-egy hullám eljut a balkán-félszigetre, és a fekete-tenger vidékére, ahol emiatt változékony, az évszakhoz képest néhány fokkal hűvösebb az időjárás, a délutáni órákban pedig többfelé keletkezik zápor, zivatar. a kárpát-medencében a következő 36 órában lényeges időjárásváltozás nem lesz, a hőmérséklet általában az évszaknak megfelelően alakul.

/folyt.köv./
12.55/a

- 22 -

13.05

bb.29./ időjárásjelentés.....folyt./-a

hazánkban vasárnap az északkeleti megyékben erősen, máshol csak változóan volt felhős az ég. északkeleten helyenként 2-4, az ország többi részén viszont 7-13 óráig át sütött a nap. elszórtan kisebb eső is előfordult, de a lehullott eső mennyisége a 2,3-3 mm-t sehol sem haladta meg. a hőmérséklet csúcserőke általában 22-28 fok között alakult. hétfő hajnalra 12-18 fokra hűlt le a levegő. délelőtti időnként megnövekedett a felhőzet és néhány helyről kisebb esőt, futó záport, zivart jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor 20 és 24 fok között változott.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 21,4 fok volt, a százaéves átlagnál 0,3 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, gyengén sülyedő irányzatú.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál: 23 fok volt.

várható időjárás keddig estig:

időnként megnövekvő felhőzet, néhány helyen zápor, zivatar.

mérsékelt, időnként megélénkülő északi, északkeleti szél, a zivatar idején átmeneti szélerősödés. a nappali hőmérséklet a dunántúlon kissé emelkedik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 13-18, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 24-29 fok között.

távolabbi kilátások péntek reggelig:

időnként megnövekvő felhőzet, futó záporokkal, esetleg zivatarokkal. mérsékelt, időnként élénk északi, északnyugati szél. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 13-17 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet 24-28 fok között. jelentős mennyiségű / legalább 5 mm / csapadék az ország területének 30 százalékán várható.

/mti/ a duna vízállása budapesten 385 cm.

--

13.05/a

18.10

-23-

bb.30. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 óráig

a/-cz

1975. augusztus 4.

1. korszerűsítik a tanítóképzést
2. a közműhálózatról
3. a filmstúdió terveira
4. új könyv a kgst-ről
5. 400 esztendő ötvösműhely
6. a születendő gyermek egészségének védelme
7. avarfalut tárnak fel
8. a berlini múzeum vendégkiállítása
9. zajlik a cipőbörze
10. élelmiszeripari gépujdonságok
11. új kenyérgyár debrecenben
12. termelési rendszerek
13. rendőrségi hírek
14. megnyílt a közgazdasági nyári egyetem
15. halálos áramütés
16. bikával karambolozott
17. fejér megyei aratás
18. agyagbabák
19. ismét megnyitották szegedi róza házát
20. újra vetnek a maros hullámterében
21. lezárták a síó-csatorna zsilipjeit
22. ifjumunkás napok
23. nyári színház antik szentélyben
24. vas megyei vb-ülés
25. olvasótábor
26. magyar tanulók sikerei
27. dél-vietnami sebesültek
28. szovjetunió kinevezésének meghívására...
29. időjárásjelentés
30. hírjegyzék.

/mti/

--

13.10/a

- 24 -

13/5

bb.31. a szerkesztőségek figyelmébe!

mir/pf/p zs -cz

1975. augusztus 4.

mai bb.6-os számú „terhesség megszakításoknál is kötelező lesz a vércsoport vizsgálat”, című hírünk 1.bekezdésének első mondata helyesen így hangzik:

megjelent az egészségügyi miniszter legújabb rendelete a születendő gyermekek egészségének fokozottabb védelme érdekében....

/mti/

--

bb.32., telt ház,, a velencei-tavi rezervátumban

vid/kz/a/-cz

1975. augusztus 4.

„telt ház,, van a velencei-tavi madárrezervátumban, az ugynevezett alsó-fertő vidékén. a vízzel elárasztott tocsogókban kisebb nagyobb nádas tavakban a madarak ezrei ütöttek tanyát. az ideális körülmények a kacsák, sztankók ezreit vonzották erre a vidékre: a víz és a föld szinte feketéllik a vízimadaraktól. szívesen időznek a rezervátumban a madárvilág védett „sztárjai,, a hófehér kócsagok, a ritkaságszámba menő kanalas- és szürkegémek, valamint a nyári ludak. az idén a megfigyelők szerint 24 kócsagpár, 78 pár kanalasság és mintegy hatvanöt-hetven nyárilud pár ütött tanyát a rezervátumban. jól sikerül a költés is. a kanalasságok négy-öt, a kócsagok három, a nyári ludak pedig négy-öt fiókát röptettek ezeln a nyáron. /mti/

--a--

bb.33. unesco információs szeminárium budapesten

k sz/pf/p ie - cz

1975. augusztus 4.

az unesco magyar nemzeti bizottsága megbízásából az országos műszaki könyvtár és a dokumentációs központban „szelektív információterjesztés,, címmel egyhetes szeminárium kezdődött hétfőn. a szemináriumon a hazai szakembereken kívül résztvesznek a fejlődő országokból érkezett dokumentációs szakemberek is. az előadók a speciális információs igények kielégítésének módszereit ismertetik, mivel az egyre bővülő mennyiségű tudományos információkat korszerűbb kézi és gépi módszerekkel kell válogatni. a szeminárium résztvevői egyúttal tanulmányozzák e munka magyarországi gyakorlatát is, többek között a központi fizikai kutató intézetben és a veszprémi egyipari egyetemen. /mti/

l --.

14.10/p

-25-

14/20

bb.34. kéthetes ünnepségsorozat csongrádon

vid/p -cz

1975. augusztus 4.

az alkotmány ünnepét megelőzően az idén tizedik alkalommal rendezik meg a csongrádi napok eseménysorozatát. évezredes multu tiszaparti kisvárosunkban harminc különféle program várja augusztus 9. és 20 között a vendégeket, az ország más vidékein élő egykori csongrádiakat, akik ezekben a napokban évről-évre növekvő számban látogatnak haza szülővárosukba. a különféle termékbemutatók, kiállítások jórésze azt szolgálja, hogy szemléltesse a város fejlődését, képet adjon ipari üzemének, szövetkezeteinek eredményeiről.

a sokrétű kulturális program nyitányaként augusztus 9-én szombaton a városban vendégszerepel a magyar állami népi együttes. a csongrádi születésű stehlik jános festőművész tárlata a városi muzeum kubikoskiállítása, a helyi fotósok „studio 75”, elnevezésű tárlata ugyancsak érdekes látnivalót ígérnek. népzenei műsorok, divatbemutatók, irodalmi könnyűzenei estek, lovasbemutatók, sportversenyek színesítik a programot. a csongrádi napok eseményei augusztus 20-án, alkotmány napi nagygyűléssel fejeződnek be. /mti/

--

bb.35. kodály-szeminárium kecskeméten

vid/kz/p -cz

1975. augusztus 4.

hétfőn kecskeméten megnyílt a iii. kodály-szeminárium. két hétig tartó rendezvénysorozaton kodály zoltán zenepedagógiájának el-sajátításával, alkalmazásával foglalkoznak a meghívott hazai és külföldi szakemberek. az idei szemináriumra mintegy száz magyar és norvég zenetanárt hívtak meg. naponta közös énekléseken, szolfézs-foglalkozásokon, módszertani előadásokon, karvezetési, népi tánc foglalkozásokon, valamint az ének-zenetanítás során alkalmazható más rendezvényen vesznek részt.

a szemináriummal egyidőben - augusztus 5-12. között - tartják meg a városban a ii. nemzetközi kodály-szimpozionot. a világ minden tájáról kecskemétre érkeznek ez alkalomból a kodályi módszeren alapuló zeneoktatás kiváló képviselői. a szimpozionon összegezik a kodály-módszerek különböző országokban való alkalmazásának eredményeit. megalakítják a nemzetközi kodály társaságot is.

a két hét alatt több rangos hangverseny lesz kecskeméten és kodály-kiállítást is nyitnak. /mti/

14.25/p

--
-26-

14 35

bb.36. megnyílt a műemlékvédelemmel foglalkozó egri nyári egyetem

vid/kz/a/-cz

1975. augusztus 4.

hétfőn egerben megnyitotta kapuit a műemlékvédelemmel foglalkozó nyári egyetem. első előadását dr. vonsik gyula, a tit főtitkára tartotta, „magyarország 30 éve”, címmel.

a tiznapos rendezvényre 15 országból több mint százan érkeztek egerbe. a hallgatók közül sok évente visszatérő vendége az egri nyári egyetemnek, de több országból - közöttük az egyesült államokból és spanyolországból - először jelentek meg hallgatók.

az elmúlt esztendőben a résztvevők a műemlékvédelem egy-egy speciális ágazatát tanulmányozták, az idén viszont átfogó képet kapnak majd arról, hogyan ápoljuk hagyományainkat, hogyan őrizzük multunk emlékeit.

az egri nyári egyetem hallgatóinak - a tiznapos program során - bemutatják a város művészeti és építészeti emlékeit. közöttük a várat, a minaretet, a liceumot, a főszékesegyházat, és a barokk palotákat. /mti/

--

felhasználható 17 órától

bb 38. karikatura kiállítás miskolcon

vid/um kz cz

1975 augusztus 4.

hazánk felszabadulásának 30. évfordulójára budapesten megrendezett jubileumi karikatura kiállítás válogatott anyagából nyílt hétfőn bemutató miskolcon. a tárlaton több mint tíz alkotó félszáznál több karikatúrája szerepel. a kiállítást czinke ferenc érdemes művész, munkácsy-dijas grafikus nyitotta meg. /mti/

--
- 27 -

15.45/um

16³⁰

bb 37. megnyílt a nyíregyházi honismereti nyári egyetem

vid/um kz cz

1975. augusztus 4.

hétfőn a bessenyi györgy tanárképző főiskolán megnyílt az első nyíregyházi honismereti nyári egyetem. programja szerint a honismereti tevékenység serkentése, népszerűsítése, a vidék gazdag történelmi, irodalmi múltjának, műemlékeinek sajátos néprajzi, népművészeti hagyományainak és a táj természeti szépségeinek megismertetése a legfontosabb célja. a nyári egyetemnek cseh-szlovák hallgatói is vannak. az előadói többek között foglalkoznak a kelet-európai népek etnikus kapcsolataival, a magyar néprajzi atlasz munkálatainak eredményeivel, a középkori magyar városfejlődéssel és a városfejlődés kelet-európai típusaival.

az előadások közötti szüneteket muzeumlátogatásokkal, tanulmányi kirándulásokkal töltik ki a résztvevők. többek között megtekintik az épülő sóstói falumzeumot, szabolcs-szatmár megye beregi részének régészeti, történelmi műemlékeit a szabolcsi földvárat, nyírbátor nevezetességeit, szatmár irodalmi emlékhelyeit. /mti/

-. -

felhasználható 18.00 órától !!

bb 39. kiállítás gárdonyban

vid/um kz cz

1975. augusztus 4.

két fejtér megyei festőművész - csókos györgyi és csákvári nagy lajos - kiállítása nyílt meg hétfőn gárdonyban, a „velencei nyár 1975”, rendezvénysorozata keretében. a művész házaspár az elmúlt évek munkáit állította ki a velencei-tavi üdülőtelep művelődési házában. /mti/

-. -

bb 44. drezdába utazott a szekszárdi pedagógus kórus

vid/um kz cz

1975. augusztus 4.

a német demokratikus köztársaságba utazott hétfőn a szekszárdi babits mihály művelődési központ ötven tagú pedagógus kórusa. az aranyjelvényes énekkar a drezdai műszaki egyetem kórusának korábbi tolna megyei szereplését viszonzozza. /mti/

-. -
- 28 -

15.55/um

16³⁵

bb 40. meghosszabbítják a balatoni szezont - a balatoni intéző bizottság főtitkárának nyilatkozata a nyári idény első felének tapasztalatairól

vid/um fm cz

1975. augusztus 4.

a balatonnál félidejéhez érkezett a nyári főszezon. rosta sándor, a balatoni intéző bizottság főtitkára az mti munkatársának adott nyilatkozatában elmondotta, hogy a szezon idegenforgalma ezekben a napokban tetőzik. főleg az időjárási tényezők, a hosszas esőzés hátráltatta a szezon elején az idegenforgalom kibontakozását. a balatonszemési és az alsóörsi kempinget időnként elöntötte a víz. az esős időszakban méginkább megmutatkoztak a balatoni üdülővidék hiányosságai. kevés a klubok száma, s nincsenek olyan szórakozóhelyek, kiránduló központok, ahol rossz időben is gazdag programot lehet kínálni.

jövőre - ha nem is oldja meg a gondot - lényegesen javít a helyzeten, hogy három új üdülőhelyi klub épül. a balatonföldvári klub, ahol az idén is 60-70 rendezvényt tartanak és rendszeres programról gondoskodnak, már jó példával jár elől. kevés a jól felszerelt és megfelelően kialakított kiránduló központ. nemrégiben megépült a badacsonyi kilátó, most pedig balatonyörökön létesítenek autós kilátót. balatonföldváron erdei parkolóhelyet hoztak létre, balatonbogláron, a hegy tetején pedig jövőre készül el a kilátó.

a balatonnál több mint háromszáz műsort szerveznek az idén. bizonyossá vált, hogy a külföldiek még most is keveslik a folklór-bemutatók számát. a tökéletesebb szervezés igénye újból szükség-szerűen sürgeti a balatoni műsoriroda létrehozását. általános tapasztalat, hogy a balatoni mozihálózat fejlesztése több figyelmet követel. mielőbb rendbe kell hozni a régi, korszerűtlen mozikat, több fedett kertmozira van szükség és elengedhetetlen követelmény a műsoridő növelése is. balatonfüreden rossz időben délelőtt is tartanak előadást, s nemrégiben sikerrel bevezették az este 10 órakor kezdődő műsort. a jövő évtől kezdve - hangoztatta a főtitkár -, a három-négy legnagyobb idegenforgalmi központban bemutató mozikat kell létrehozni. a külföldi vendégek igénye, hogy legyenek műsoron idegen nyelvre szinkronizált, vagy idegen nyelvű felirattal ellátott magyar filmek.

/folyt.köv./

- 29 -

16.03/um

16⁴⁰

bb 40. / meghosszabbítják ...folyt./um

az ellátásról és a szolgáltatásról szólva elmondotta a főtitkár, hogy az alapvető készletekben nem volt eddig hiány, inkább a szervezatlenség és a szállítási zavarok okoztak nehézségeket. a vendégek a tapasztalatok szerint olyan cikkekért kényszerültek sorba állni, amelyekből nincs hiány. a szűkös szállító kapacitás okozta gond nem oldódhat meg gyorsan, ezért mindkét parton nagy raktárak létrehozása látszik célszerűnek. meg kell oldani az üzletek esti, vagy esetleg éjszakai nyitvatartásának problémáját. kifogás érte a belkereskedelmi kölcsönző vállalatot, amely néhol meg sem nyitotta pavilonjait és csak szűkös készlettel áll a vendégek rendelkezésére.

a bib főtitkára felhívta a figyelmet arra, hogy a balatoni szezon nem zárul le augusztus 20-án. számos példa bizonyítja, hogy árkedvezményel és jó programmal ezeket lehet üdültetni utóidényben is a balaton partján. ehhez azonban az szükséges, hogy a kereskedelem és a vendéglátóipar se hagyja magára a szezonvégi vendégsereget./mti/

--

bb 41. magyar vizgazdálkodási előadás moszkvában

s um ie cz

1975. augusztus 4.

hazaérkezett moszkvából az országos vízügyi hivatal küldöttsége, amely részt vett a nemzetközi öntözési és vízrendezési szövetség /icid/ jubileumi ülészakán. az ülészak fő témáiban tartott előadások és szimposiumok a vízrendezéssel, a felszíni és felszín alatti vizek öntözési felhasználásával, a vízkivételek korszerű módozataival, az öntözés környezetvédelmi és árvízvédelmi kapcsolataival, valamint a szivattyús öntözés távlati fejlesztésével foglalkoztak. ez utóbbi téma előadója a magyar vízügyi küldöttség tagja, gerencsér árpád az ovh osztályvezetője volt.

az ünnepi ülészakon 47 ország és több nemzetközi szervezet képviselői vettek részt. a jubileum alkalmával rendezett kiállításon hazánk is szerepelt a mezőgazdasági vízhasznosítással foglalkozó anyaggal, amely a szakemberek körében nagy elismerést keltett./mti/

--

- 30 -

16.08/um

16.08

bb 42. százmillió forint terven felüli nyereség - több jó minőségű motorolajat gyártottak a kongresszusi munkaversenyben a kkv dolgozói

vid/um kz cz

10ut. augusztus 4.

a komáromi kőolajipari vállalatnál értékelték milyen eredményeket értek el az év eleje óta tehát a kongresszusi és a felszabadulási munkaverseny második szakaszában. mint megállapították főleg a legkeresettebb, legjobb minőségű termékek gyártását fokozták. számottevően növelték ebben az évben például a jobb minőségű, új közlekedési motorolajok és a gázolaj termelését. a sikeres kísérletek után berendezkedtek ötféle olyan olajipari termék rendszeres, folyamatos gyártására, amelyeket korábban importáltak. jugoszláv megrendelésre az év eleje óta 64.000 tonna kőolajat dolgoztak fel, 14.000 tonnával többet az előírtnál. ezt a kőolajat jugoszláviából küldték, s a nyersanyagból finomított késztermékeket visszaszállították jugoszláviába a feldolgozás költségeit dollárral egyenlíti ki a partner. ez a munka is hozzájárult ahhoz, hogy a kkv dolgozói az év első felében csaknem 100 millió forinttal túlteljesítették a nyereségtervüket.

a kongresszusi és a felszabadulási munkaverseny szerves része az anyagtakarékosság a 2.200 embert foglalkoztató vállalatnál. a műszaki dolgozók és fizikai munkások egyaránt sok javaslatot tettek a segédanyagok gondosabb, ésszerűbb felhasználására. a karbantartó műhelyek dolgozóimpéldául figyelmesebb munkával és új módszerek alkalmazásával a javításoknál igen sok régi elfekvő anyagot hasznosítanak. intézkedéseket vezettek be a tárolásnál és töltéseknél keletkező olajvesztések csökkentésére is. tavaly havonként, most pedig naponként ellenőrzik a villamosenergia felhasználását. a múlt évben a vállalatnál egy tonna kőolaj feldolgozásához 21,3 kilowattóra villamosenergiát használtak fel, az idei versenyben ezt 15,6 kilowattóra csökkentették. hasonlóképpen kevesebb fűtőanyagot használtak fel. az összegezés szerint az év eleje óta csaknem hétmillió forint értékű hazai és import anyagot megtakarítottak a kkv dolgozói./mti/

--

bb 45. a kisz központi művészegyüttese

s um cz

1975. augusztus 4.

egyetemű énekkara tóth béla liszt-dijas karnagy vezetésével hazaérkezett az nszk-ból, ahol sikeres nemzeti koncerteket adtak. ezt követően részt vettek az európa cantat keretében megrendezett éneklő héten niederalachban gottfried wolters vezetésével ahol a barokk zene előadói stílusának tanulásával gazdagították a repertoárjukat./mti/

--
- 31 -

16.22/um

16.22

felhasználható 18.00 órától !
-----

bb.43. szabadtéri szoborkiállítás salgótarjánban

vid/um kz cz

1975. augusztus 4.

szabadtéri szoborkiállítás nyílt hétfőn a salgótarjáni tanácsköztársaság téren. az ötödik éve augusztusban visszatérő, s immár hagyományossá vált salgótarjáni szabadtéri tárlaton ezúttal is értékes műalkotások kerültek közszemlére: tíz művész 22 nagyméretű köztéri szobrát állították ideiglenes talapzatra. a tágas tanácsköztársaság teret „benépesítő”, szobrok nemcsak a rendszeres tárlatlátogató salgótarjániaknak szereznek örömet, de újabb híveket is a munkásvárosban a képzőművészeteknek. a szoborkiállítással egyidőben a józsef attila művelődési központ nyitott előterében janzer frigyos kamarakiállítása látható: a művész huszonhárom portréval és kisplasztikával, valamint 24 bronzérmével szerepel a tárlaton. az évről évre egyre rangosabb kiállítást az intézmény üvegcsarnokában a „köztulajdon 1945-1975”, című kiállítás teszi változatosabbá, gazdagabbá. a salgótarjánban nagyon népszerű tárlatot finta józsef, állami-díjas építész nyitotta meg, majd a bm duna művészegyüttese adott szabadtéri koncertet.
/mti/

-. -

bb 46. egyetemisták építőtáborozása salgótarjánban

vid/um kz la

1975. augusztus 4.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetem kezdeményezésére ötven egyetemista érkezett hétfőn salgótarjánba, kéthetes építő-táborozásra. a salgótarjáni városi tanács mélyépítő üzemének nyújtott segítséget; a fiúk a kemervó köruton az utépitésben, a lányok az skse-sporttelep új edzőpályájának tereprendezési munkáiban és a város parkosításában segédkeznek. a salgótarjáni városi tanács és az egyetem képviselői már most megállapodtak abban, hogy jövőre nagyobb létszámmal segítenek az egyetemi hallgatók a város építésében, szépítésében.
/mti/

-. -

- 32 -

16.27/um *W*

felhasználható: 20.00 órától
-----

bb. 47. muzsikáló udvar szegeden

vid kz/il la

1975. augusztus 4.

a szegedi tanácsházán hétfőn tartották meg a muzsikáló udvar elnevezésű zenei sorozat újabb koncertjét. a collegium musicum együttes hangversenyén közreműködött seger wandersteene holland énekes.
/mti/

-. -

felhasználható: 20.00 órától
-----

bb. 48. a 10. győri nyár záróhangversenye

vid kz/il la

1975. augusztus 4.

győri művészek hangversenyével hétfőn befejeződött a 10. győri nyár másfél hónapos kulturális rendezvénysorozata. különösen a zenei rendezvények iránt volt nagy az érdeklődés. az időjárás az idén sem hozott szerencsét a rendezőknek, a viziszinpadra tervezett előadásokat az időjárás, valamint az ár- és belvíz miatt részben a kisfaludy színházban, részben a rába művelődési központban kellett megtartani. a hétfői hangversenyen közreműködött gábor józsef zongora-, juhos tiber oboa-, és pothof csaba hegedűművész. a műsoron haendel, corelli, veracini és schumann-művek szerepeltek.
/mti/

-. -

bb. 49. fémkémény helyettesíti a pécsi sörgyárban leomlott kazánházi kéményt

vid fm/il la

1975. augusztus 4.

a pécsi pannónia sörgyár múlt hét végén leomlott kazánházi kéményének csonkját hétfőn délután robbantással távolította el a mecseki ércbányák munkacsoportja, amely már több alkalommal segített a városban, amikor gyors bontásra volt szükség. a század első évtizedében készült 45 méter magas kéménynek csaknem a fele maradt meg, az omlás után, s mivel új üzemépületek veszik körül a kazánházat, nagy óvatossággal kellett végrehajtani a robbantást.

/folyt.köv./
17.30/il

- 33 -

W

bb. 49./fémkémény .... folyt./il

a művelet semmiféle károsodást nem okozott, s utána nyomban hozzáfogtak a törmelék eltakarításához. kedd reggelre már várják az új, ideiglenes, fémből készült kéményt, amelyet a gyárkéményépítő vállalat szakemberei szerelnek fel. a terv szerint még a héten begyűjtik a kazánt, hogy a gőz hiányában szünetelő termelést mielőbb megindíthassák. addig a társüzemek, a budapesti és a borsodi sörgyárak segítenek az ellátásban: keddtől folyamatosan küldenek sört a dunántul déli körzetébe./mti/

-.-

bb.50. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

um la 1975.augusztus 4.

31. szerk.figy. : javítás a bb 6.sz. hirhez
  32. velencei tavi rezervátum
  33. unesco információs szeminárium budapesten
  34. ünnepségsorozat csongrádon
  35. kodály szeminárium kecskeméten
  36. egri nyári egyetem
  37. nyiregyházi honismereti nyári egyetem
  38. karikatura kiállítás miskolcon
  39. kiállítás gárdonyban
  40. meghosszabbítják a balatoni szezont
  41. magyar vizgazdálkodási előadás moszkvában
  42. százmillió foint terven felüli nyereség
  43. szabadtéri szoborkiállítás salgótarjánban
  44. drezdába utazott a szekszárdi pedagógus kórus
  45. hazaérkezett az nszk-ból a kisz központi művészegyüttese
  46. egyetemisták építőtáborozása salgótarjánban
  47. muttsikáló udvar szegeden
  48. a győri nyár záróhangversenye
  49. fémkémény helyettesíti a pécsi sörgyárban leomlott kéményt
  50. hirjegyzék
- /mti/

-.
- 34 -

18.22/um

al

bb.51. barátságért érdeméremmel

tr um la

1975. augusztus 5.

tüntette ki a kisz központi bizottsága v. lordkipanidze-t, a demokratikus ifjusági világszövetség szovjet alelnökét, aki többévi itt tartózkodása után rövidesen végleg elutazik magyarországról. a kitüntetést hétfőn nyújtotta át dr. maróthy lászló, a kisz központi bizottságának első titkára. jelen volt borbély gábor, a kisz kb titkára és f. p. bogdanov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa. /mti/

-.-

bb.52. időjárásjelentés

um la

1975. augusztus 4.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 4-én, hétfőn este:

a nappali felmelegedés kissé erősödik

várható időjárás az ország területére kedd estig: időnként megnövekvő felhőzet, elszórtan zápor, zivatar. napközben többfelé megélénkülő, a zivatarok idején átmenetileg megerősödő északi-északkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 24-29 fok között./mti/

-.-

bb.53. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától zárásig

um la

1975.augusztus 4.

51. barátságért érdemérem a divsz szovjet alelnökének
52. időjárásjelentés
53. hirjegyzék

-.
- 35 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy, lakatos erzsébet

20.40/um

al